

Основні результати виконання у 2014 р. відомчих наукових проектів

Наприкінці 2014 р. відбулося розширене засідання вченої ради Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського, на якому було представлено заключні та проміжні звіти про виконання відомчих наукових проектів.

Заключний звіт про виконання науково-дослідного проекту «Оптимізація використання традиційних та новітніх технологій в системі збереження бібліотечних фондів» (термін виконання: 2012–2014 рр.) представила науковий керівник – Л. Муха, заступник генерального директора з наукової роботи, кандидат історичних наук. Вона повідомила, що в рамках проекту проведено наукові експериментальні дослідження щодо стабілізації паперової основи документів з урахуванням біологічного фактора задля запобігання розповсюдженню мікроміцетів та пригнічення їх зростання на папері. Окрім того, впроваджено регулярний контроль мікробіологічного стану повітря у весняно-літній та осінньо-зимовий періоди для унеможливлення поширення мікологічного забруднення книгосховищ і документів у НБУВ. Результати наукового дослідження широко представлено в наукових публікаціях, а також на міжнародних та всеукраїнських наукових конференціях, семінарах-практикумах для мережі бібліотек науково-дослідних установ НАН України та науково-технічних бібліотек України.

Заключний звіт про виконання науково-дослідного проекту «Історія Національної академії наук України. 1956–1960» (термін виконання: 2012–2014 рр., науковий керівник – О. Онищенко, академік НАН України) представила Л. Яременко, директор Інституту архівознавства НБУВ, кандидат історичних наук. Презентуючи основні результати проекту, доповідач відзначила важливість відновлення інформативних лакун Архівного фонду НАН України в документному забезпеченні висвітлення історії Академії наук у 1956–1960 рр., а також повідомила про розроблення методичних рекомендацій щодо наукової реконструкції організаційної побудови та складу Архівного фонду, археографічного описування документів означеного хронологічного періоду. Із результатами дослідження можна буде ознайомитися в збірнику «Історія Національної академії наук України. 1956–1960» із серії видань «Джерела з історії науки в Україні» (<http://www.nbu.gov.ua/node/540>), який заплановано до видання у 2015 р.

Звіт про виконання у 2014 р. перехідного наукового проекту «Бібліотеки як центри формування ресурсів біографічної інформації» (термін виконання: 2013–2015 рр.) представив науковий керівник – В. Попик, генеральний директор НБУВ, директор Інституту біографічних досліджень НБУВ, доктор історичних наук. Він проаналізував основні підсумки науково-дослідної роботи, серед яких: дослідження ролі та можливостей бібліотек різного масштабу й призначення у формуванні, інтеграції та популяризації ресурсів

біографічної інформації про видатних діячів минулого й сучасності; підготовка наукових і науково-інформаційних матеріалів з біобібліографії, біографістики та суміжних з нею дисциплін. Окрім того, доповідач повідомив, що результати дослідження висвітлено в: монографії (Марченко Н. Володимир Рутківський: тексти долі : біогр. нарис / Наталя Марченко / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Тернопіль: Навчальна книга. – Богдан, 2014. – 414, [17] с. : іл.); збірнику наукових праць (Українська біографістика=Biographistica Ukrainica : зб. наук. пр. / НАН України, НБУВ, Ін-т біографічних досліджень. – К., 2014. – Вип. 11. – 456 с.) та підготовлених до друку рукописах («Етнологія, етнографія, фольклористика в іменах: біобібліографічний довідник / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т біографічних досліджень; укладачі: Ляшко С. М., Любовець Н. І., Котлярова Т. В., Яценко О. М.; відповід. ред. В. І. Попик» та «Бугаєва О. Музичне товариство імені М. Д. Леонтовича (1921–1931) : біографічний словник / Олена Бугаєва; наук. ред. В. І. Попик»).

Звіт про виконання у 2014 р. перехідного наукового проекту «Розвиток електронних інформаційних ресурсів рукописної та книжкової спадщини України» (термін виконання: 2013–2015 рр.) представила науковий керівник – Л. Дубровіна, директор Інституту рукопису НБУВ, член-кореспондент НАН України, доктор історичних наук. Вона зазначила, що у звітному році в рамках проекту було вироблено концептуальні засади формування електронного ресурсу архівної спадщини вчених; розроблено методики наукового описування, каталогізації та класифікації рукописних і книжкових масивів за різними рівнями, видами та специфікою; здійснено формування, облік й організацію рукописного та книжкових фондів за новими технологіями, напрацьовано спеціальні технологічні рішення, забезпечено сумісність інформаційних продуктів тощо. Тривала робота з:

– ведення та редагування баз даних («Фонди IP», «Електронний фонд оцифрованих документів», «Підручний фонд IP», «Імідж каталоги IP», «Українські діячі бібліотечної справи XX ст.», «Єврейські стародруки західноєвропейськими мовами», «Юдаїка росіка»; відділу стародруків та рідкісних видань – «Підручний фонд», «Журнали підручного фонду», «Колекція мініатюрних видань», «Картотека книгознавчих статей», «Листівки періоду 1808–1945 рр.», «Видання кириличного друку», «Видання кириличного друку XIX–XX ст.», «Видання гражданського друку», «Рідкісні видання», «Інкунабули», «Палеотипи», «Латиниця – національна бібліографія», «Іноземні стародруки»; відділу бібліотечних зібрань та історичних колекцій – «Бібліотечні зібрання та історичні колекції», «База даних довідників», «Історико-культурні фонди НБУВ», «Світські журнали», «Журнали 16-17 000», «Релігійна дореволюційна періодика»);

– наукового опису особових архівних фондів видатних учених (А. О. Білецького і Т. М. Чернишової (ф. 364), О. А. Назаревського (ф. 78), Є. П. Кирилюка (ф. 73), О. Т. Гончара (ф. 380), О. Д. Розумієнка (ф. 390)).

Окрім того, Л. Дубровіна повідомила, що напрацювання науковців відображено, зокрема, у монографії (Філіпович М. А. Полоцька земля в літописних та актових джерелах XI–XVI століть. – К., 2014. – 204 с.), науковому каталозі (Степченко О. П. Архівна спадщина П. Я. Стебницького у фондах Інституту рукопису Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – К., 2014. – 464 с.), а також у поданих до друку рукописах («Ковальчук Г. І. Український науковий інститут книгознавства (1922–1936)», «Гнатенко Л. А. Палеографо-орфографічна атрибуція староукраїнської кириличної рукописної книги: уставні та півуставні кодекси кінця XIII – початку XVII ст.»), «Псалтир. Переклад українською мовою Пилипа Морачевського (1864–1865) / підгот. вид. Л. А. Гнатенко») ***(Основні результати виконання в 2014 році відомчих наукових проектів обговорили на засіданні Вченої ради Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського // Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського (<http://www.nbuv.gov.ua/node/1917>). – 2015. – 12.01).***